

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen 2021-01-21 Besvaras senast 2021-02-04

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:339 Angreppen mot Aleksej Navalnyj

Efter mordet på förre vice premiärministern och oppositionsledaren Boris Nemtsov den 27 februari 2015, bokstavligen i skuggan av lökkupolerna på Kreml, har Aleksej Navalnyj klivit fram som den samlande rösten mot Vladimir Putin och den nuvarande ledningen i Ryssland. Han gör det tydligt och med kraft och riktar huvudsakligen in sig på korruptionen i landet. Navalnyj lyckas entusiasmera och engagera. Detta till den grad att han flera gånger utsatts för övergrepp, politiskt dikterade rättegångar och nu senast livshotande förgiftats för fem månader sedan.

Efter att ha vårdats i Berlin för skadorna från attentatet med nervgiftet novitjok bestämde han sig för att åter resa till Ryssland. I samband med hans hemkomst den 17 januari greps Aleksej Navalnyj på plats. Detta har fördömts i hela den fria världen och extra starkt av våra tre baltiska grannar. Det är av stor betydelse att Sverige och EU tydligt står upp mot Kremels attacker såväl mot sina medborgare som mot omvärlden. Att Navalnyj kunde erbjudas avancerad vård i ett EU-land var en viktig tysk och europeisk solidaritetshandling och en tydlig och berömvärd markering av regeringen i Berlin.

Samtidigt eskalerar den ryska regimens brott. Användandet av kemiska stridsmedel, något som har varit otänkbart efter andra världskriget, gentemot sina medborgare i Ryssland såväl som mot folk utomlands, till exempel Skripal i Salisbury i Storbritannien, tydliggör den utmaning som nuvarande ledning utgör. Användandet av novitjok strider dessutom mot kemvapenförbudet, som Ryssland står bakom.

Efter nedskjutningen av passagerarplanet MH17 från Nederländerna på väg till Malaysia, där samtliga 298 passagerare omkom, tydliggör Kreml att våldet och döden kan drabba alla. Ukrainas territoriella suveränitet är dessutom fortsatt under attack.

Vladimir Putins Ryssland bryter i dag mot alla de tio principer som 1975 fastställdes och undertecknades i Helsingforslutakten. Där lades grunden för den europeiska säkerhetsordningen och de konferenser som sedan utmynnat i Organisationen för Säkerhet och Samarbete i Europa (OSSE), där Sverige i år är ordförandeland.

Vårt öppna samhälle måste stå robust i ljuset av de nya hoten som tar sig

uttryck i såväl militära som politiska, psykologiska och ekonomiska attacker. Gasledningsprojektet Nord Stream 2 är i sammanhanget särskilt problematiskt och går emot grundläggande europeiska intressen. I spåren på gripandet av Navalnyj förs nu åter en diskussion inom EU ifall markeringar mot gasprojektet kan vara ett sätt att markera allvaret. Sedan lång tid tillbaka har flera länder varnat för ett ökat beroende av fossilgas från Ryssland. Tyskland har här en nyckelroll.

Den ryska hybridkrigföringen är omfattande och drabbar hela västvärlden och våra demokratiska samhällen. Med den nya amerikanska administrationen väcks förhoppningar om ett starkt samarbete mellan världens demokratier och om att USA efter fyra år ger prov på ledarskap. Det bör Sverige särskilt välkomna.

Mina frågor till utrikesminister Ann Linde:

1. Avser ministern att i EU-kretsen verka för ytterligare restriktiva åtgärder gentemot företrädare för Ryska federationen givet angreppen mot Aleksej Navalnyj?
2. På vilket sätt kan fler restriktiva åtgärder genomföras mot Ryssland, av Sverige tillsammans med andra, för att markera mot den genomgående negativa utveckling landet uppvisat under många år?
3. Kan åtgärder riktade mot fossilgasprojektet Nord Stream 2 vara en del av det som EU bör sätta in mot Ryssland för att markera och tydliggöra allvaret?
4. Hur avser ministern att adressera de ryska kränkningarna av den europeiska säkerhetsordningen under det svenska ordförandeskapet i OSSE?

.....
Hans Wallmark (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren